

Provtagning för misstänkt Covid-19 i kommunal omsorg

Syfte

Rutinen är upprättad för att minska risk för smittspridning mellan vårdtagare och personal på SÄBO, LSS-boende eller i kommunal hemtjänst och hemsjukvård.

Inkubationstid och symtom vid covid-19

Inkubationstiden för covid-19 är vanligen 2-14 dagar. Medelinkubationstiden är 5-6 dagar.

Symtomen innefattar allt från lindrigare förkylningssymtom till mycket svåra luftvägsbesvär med behov av respiratorvård. Symtom som allmän sjukdomskänsla, muskelvärk och magtarmbesvär förekommer också. Äldre med covid-19 kan även ha ospecifika symtom såsom uttalad trötthet, lågradig feber, nedsatt allmäntillstånd, aptitlöshet, förvirring samt förlust av smak och lukt. Vissa tillstånd och pågående läkemedelsbehandling till exempel med analgetika kan försvåra upptäckt av lindriga symtom orsakade av covid-19.

Vid positivt provsvar för covid-19 behövs inte ny provtagning inom 6 månader.

Indikationer för provtagning

Misstänkta fall med symtom
Screening – provtagning vid inflyttning
Nyupptäckta fall
Smittspårning

Misstänkta fall med symtom

Var frikostig med att ta prov för covid-19 vid nyttillkomna symtom, även vid ospecifika symtom, se ovanstående avsnitt om symtom. Alla vårdtagare med symtom i SÄBO ska provtas. Ett negativt prov tidigt i infektionsförloppet kan inte utesluta sjukdom. Förnyad provtagning kan därför behövas, beslut om ett sådant tas i samråd med Smittspårningsenheten.

Screening - provtagning vid inflyttning till SÄBO, LSS-boende eller efter återkomst från sjukhus till SÄBO, LSS-boende eller kommunal hemtjänst och hemsjukvård

Med screening avses provtagning av symptomfria personer i samband med att denna flyttar in på särskilt boende för äldre eller återkommer efter sjukhusvård.

Alla som flyttar in på boendet bör screenas för covid-19. Provet bör tas så nära inflyttning som möjligt så att provsvar finns till hands innan personen flyttar in. Alla växelvårdade omsorgstagare bör provtas i samband med att personen skrivs in i växelvård. Därefter upprättas en individuell plan för fortsatt uppföljning och provtagning.

Inför utskrivning från slutenvården ska patienten provtas med PCR provtagning. Provtagningen ska ske så nära återgång till boendet som möjligt. Provsvar behöver inte inväntas för att patienten ska kunna skrivas ut. Provresultaten ska skyndsamt överlämnas till det boende där patienten hemmahör eller till den som ansvarar för patientens vård-/eller hemtjänst i hemmet enligt ordinarie överlämningsrutiner.

Patienter som endast varit inläggande vid akutvårdsavdelning en kortare tid och inte har symtom förenliga med covid-19 undantas.

Då provtagning i detta fall endast sker i screeningssyfte lämnas inga rekommendationer om att skyddsutrustning ska användas i väntan på provsvar.

Om positivt provsvar inkommer under kvällar och helger ska detta utan dröjsmål kommuniceras till tjänsteman i beredskap på Region Kalmar län som tar kontakt med motsvarighet i berörd kommun.

Denna screening ska inte upprepas med nytt prov efter tre dagar vid negativt svar. Upprepad provtagning vid negativ provsvar används under rådande epidemiologiska läge enbart vid smittspårning. Personer som har ett positivt covid-19-svar (PCR eller serologi) som inte är äldre än 6 månader ska inte screenas.

Nyupptäckta fall och smittspårning

Behandlade läkare (provsvarsmottagare) till nytt fall initierar smittspårning. Om behandlande läkare anser att utökad smittspårning behövs anges "Smittspårningsenheten" i fältet "Smittspårning remitterad till" i smittskyddsanmälan i SmiNet. Smittspårningsenheten kontaktar ansvarig sjuksköterska/enhetschef på berörd enhet. Vårdhygien bistår Smittspårningsenheten vid behov. Medarbetare och chefer i kommunal vård och omsorg ansvarar för att utföra delar som bland annat kartläggning på exponerade brukare och personal.

Läs mer om detta i aktuella rutiner kring smittspårning som "Rutin utökad smittspårning och övriga åtgärder vid inträffat fall av covid-19 på SÄBO och LSS".

Observera att nedanstående rutin endast gäller vårdtagare – inte personal eller vid smittspårning.

Rutinen gäller kontorstid under vardagar (för jourtid se nästa stycke)

1. Då vårdtagare på särskilt boende, LSS-boende eller med kommunal hemtjänst/hemsjukvård insjuknar med symtom som skulle kunna vara tecken på covid-19 kontaktar ansvarig kommunsköterska patientansvarig läkare i primärvården för bedömning om provtagning för SARS-CoV-2 ska göras (PCR/nukleinsyra-analys).
2. Patientansvarig läkare gör provbeställning i Cosmic.
3. Välj undersökning i Cosmic "Covid-19 (SARS-CoV-2)"
4. Remissen i Cosmic märks "Patient Särskilt boende" alt "Patient Hemtjänst-hemsjukvård", ange även vilket SÄBO. Ange telefonnummer till sjuksköterska/utsedd person i kommunen i anamnesen.
5. Patientansvarig primärvårdsläkare är svarsomtagare.
6. Ansvarig kommunsjuksköterska hämtar provtagningsmaterial på hälsocentral, eller vid behov Klin kem Kalmar, Oskarshamn eller Västervik.
7. Provtagaren inhämtar samtycke från vårdtagaren att kommunen får ta del av provsvaret.
8. Kommunsjuksköterska tar provet enligt provtagningsanvisning <https://provtag.regionkalmar.se/newResult.aspx?id=1094> (RNA-Influensa, RSV, SARS-CoV-2 (covid-19)).
9. Vid negativt svar: Svarsomtagaren meddelar kommunsjuksköterska/utsedd person och/eller patient.

10. Vid positivt svar: Svaremottagaren meddelar kommunsjuksköterska/utsedd person och/eller patient.
11. [Smittskyddsanmälan görs av svaremottagaren](#), ange "Smittspårningsenheten" i fältet "Smittspårningen remitteras till".
12. Vårdhygiensköterska kontaktas av kommunens MAS vid frågor kring hygienrutiner.

Kvällar och helger

- Vid behov av provsvar utanför hälsocentralens ordinarie öppettider kontaktar kommunsjuksköterskan primärvårdsjourens sjuksköterska. Behov av provsvar utanför kontorstid är framför allt om det rör svårisolerad vårdtagare där negativt provsvar kan medföra minskad personalbelastning. Beakta att falskt negativt provsvar kan förekomma vid stark klinisk misstanke.
- Vid konfirmerade fall kvällstid mån-tors kan Sminet-anmälan samt eventuell kontakt med smittspårningsenheten göras av svaremottagaren (PAL) följande vardag.
- Vid konfirmerade fall fredag em/kväll och helgdagar kontaktar primärvårdsjourens sjuksköterska även primärvårdens beredskaps-/journläkare för ställningstagande framför allt kring om det behöver göras vårdnivåbedömning inför eventuell försämring under helgen. Sminet-anmälan görs av svaremottagaren (PAL) följande vardag efter helgen.
- För de kommuner (Borgholm, Kalmar och Nybro) som själva kontrollerar sina provsvar i Cosmic tas kontakt med primärvårdsjourens sjuksköterska vid positiva provsvar för ev ställningstagande till vårdnivåbedömning av beredskap/journläkare som också meddelar vårdtagaren.
- Beredskaps-/journläkaren sörjer för att positivt provsvar meddelas till vårdtagaren och berörd vårdpersonal. Negativa provsvar meddelas vårdtagaren följande vardag.

Bakgrund till ovanstående rutin

Rutinen baseras på Folkhälsomyndighetens publikation Provtagning för covid-19 inom särskilt boende för äldre. Artikelnummer: 20078.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2020-04-14	Länk t provtagningsanvisningar.	CA
2020-04-15	Utökad indikation för provtagning	CA
2020-05-04	Kontakt med infektionsmottagning inför provtagning, infektionsbakjour och vårdhygien vid positiv Covid endast vid behov. Förtydligande avseende provsvar som blir klara kvällar/helg.	CA
2020-05-11	Justerad, anpassad efter att läkare i primärvården svarar för ordination av provtagning för Covid utan föregående samråd med infektion	MA
2020-05-28	Tydliggjort att samtliga vårdtagare på särskilt boende bör provtas.	PG
2020-06-12	Uppdaterat stora delar av dokumentet utifrån nya riktlinjer från Folkhälsomyndigheten.	PG
2020-07-02	Uppdatering av information kring smittspårning.	PG
2020-07-07	Uppdatering av information kring smittspårning.	PG
2020-07-09	Uppdatering kring provtagning i screening.	PG
2020-07-16	Ytterligare förtydligande under screening.	NF